

Victor Ponta

Un proiect PSD pentru România – România corectă!

UNDE SUNTEM ACUM?

Partidul Social Democrat se află într-un alt moment de cotitură, esențial pentru viitorul său pe scena politică a României. Nu am ieșit învingători în mod decisiv din competițiile în care am intrat în ultimii 6 ani. După 2004, această realitate ne-a făcut să căutăm, ca partid, soluții de rangul doi, inclusiv de compromis cu cei împotriva cărora am luptat în alegeri. După o guvernare 2009 în care n-am știut să ne apărăm mai bine oamenii și proiectele, după o campanie electorală în care am pierdut din nou, suntem la un moment necesar de analiză dar și de decizii fundamentale privind viitorul nostru.

Suntem un partid încă acuzat de mulți ca fiind în continuare corupt, neo-comunist, nedemocratic, oligarhic, inconsecvent cu propriile decizii și valori, dominat doar de o mână de lideri (cu mici excepții, aceiași în ultimii 10 ani), fără perspective, fără coerență în mesaj și cu electorat îmbătrânit. Indiferent de faptul că cele mai multe din aceste alegații sunt nesprijinite de lucruri concrete și sursa de obicei subiectivă a acestora, este evident că, dacă nu schimbăm modul în care ne comportăm și direcția în care merge partidul, va fi foarte dificil să redevenim cel mai

important partid al României, care să speră să guverneze pe baza propriului proiect politic.

Avem nevoie de o clarificare rapidă și serioasă, la care să contribuie toți oamenii din acest partid și chiar oameni de buna credință din afara sa. Nu trebuie să declanșăm o vânătoare de vrăjitoare sau să folosim discursul “reformei” pe care adversarii noștri ni-l cer din afara partidului.

Dar trebuie să analizăm, pe rând, fiecare greșeală făcută și să tragem câteva concluzii serioase. Abia apoi putem să luăm decizii și să începem să facem opoziție, să construim o alternativă serioasă și credibilă, mai ales într-un an în care milioanele de români care încă ne susțin (și alte milioane, dezamăgiți de politică în ansamblu) au foarte mare nevoie de noi.

UNDE TREBUIE SĂ AJUNGEM?

Pentru o Românie plină de crize și de confuzii morale și sociale, discursul social-democrat ar fi trebuit să fie soluția; și totuși nu a fost așa. O schimbare este absolut necesară. Scopul nostru politic trebuie să fie punerea în practică a proiectului social-democrat de societate, dar acest deziderat este posibil într-o democrație doar prin câștigarea alegerilor. A celor locale, care vin cel mai rapid, a celor parlamentare, europene și a celor prezidențiale. PSD trebuie să abandoneze strategia actuală de a negocia fie cu PDL, fie cu PNL, pentru câștiguri mici, de scurtă durată și cu caracter preponderent personal. PSD trebuie să redevină cel mai important partid din România, printr-o altfel de politică.

Ce înseamnă asta? Înseamnă clarificare, modernizare și consecvență ideologică, dar și organizare internă pentru ca fiecare componentă a acestui partid să fie mai eficientă și să participe la efortul comun. Scopul asumat și intangibil, așa cum am spus, nu trebuie limitat la obținerea unor funcții pe termen scurt, ci vizează impunerea unei viziuni cu privire la cum ar trebui să arate România guvernată de PSD.

Din punctul meu de vedere, România guvernată de PSD trebuie să fie o Românie CORECTĂ. În România de azi, inegalitățile nu sunt doar financiare. Nu avem doar săraci și bogați. Avem oameni izolați, oameni

fără șanse, oameni fără respect și fără perspectivă. Avem un *apartheid* social de tip nou, bazat pe un capitalism de tip nou, în care nu există reguli, în care oamenii nu sunt egali în sine și în care șansele, statutul, respectul și recunoașterea vin pe criterii incorecte. Reușita în viață, în România, nu este o recunoaștere a meritelor fiecăruia, ci o ridicare deasupra celorlalți, pentru a obține bani, privilegiu, relații mai bune cu instituții și tratament preferențial.

Cei mai mulți dintre noi consideră societatea în care trăim ca fiind incorectă, funcționând fără respectarea unui set de reguli indispensabile și intangibile. Consideră asta și cei care au bani, fiindcă încearcă să se izoleze și să se rupă de restul lumii, să aibă cât mai puține tangențe cu viața publică și socială. Cu atât mai mult cei săraci sau defavorizați, care se simt excluși de la drepturi considerate absolut normale și firești într-o țară europeană.

Din păcate, libertatea câștigată în 1989 nu a dus și la o democrație funcțională din punct de vedere politic, economic și social, iar pericolul cel mai grav este tocmai acela de a crea un sentiment majoritar că democrația în ansamblu este contestabilă! Dacă aducem mai multă corectitudine în jurul nostru, mai mult respect și chiar teamă față de reguli, începem să refacem încrederea celor care încă ne mai susțin și chiar să-i câștigăm de partea noastră pe cei care mai speră într-un viitor mai bun pentru România. Și începem să devenim și noi ceva mai europeni nu doar în acte, dar și în in tot ceea ce ține de viața cotidiană.

Mă refer la respectarea regulilor și la corectitudine în alegeri, în economie, în politică, în justiție, în relațiile cu instituțiile, în tot ce înseamnă viață publică; la implementarea unei administrații corecte, la garantarea unei pensii meritate și previzibile, la respectarea de către puterea politică a legilor adoptate de propriile structuri, la predictibilitate legislativă și fiscală, la aplicarea corectă și uniformă a legilor. România merita un proiect care să explice indubitabil că statutul de "Țara excepțiilor" s-a dovedit falimentar și că modelul de "Țara respectării regulilor" este mult mai avantajos și profitabil pe termen mediu și lung. Regulile se adoptă pe baza rațiunii, necesităților sociale și al bunului-simț, dar respectarea lor se poate impune doar prin educație, prin constrângere și prin arătarea avantajelor acestui sistem pentru membrii societății!

Întotdeauna, însă, primul și cel mai important pas îl facem prin exemplul pe care îl dăm, în interiorul dar și în exteriorul partidului.

CUM FACEM ASTA?

Proiectul nostru trebuie să înceapă cu pași foarte practici, în partid. Perioada de opoziție și timpul efectiv de peste 2 ani până la următoarea confruntare electorală importantă reprezintă o uriașă oportunitate pentru reorganizare. Nu mai este timp și nu avem nicio motivație realistă să amânăm schimbările necesare. Doar o echipă solidă, formată din cei mai experimentați, eficienți și credibili lideri ai partidului poate să regenereze identitatea și forța PSD. Avem nevoie de organizare și de mobilizare facute însă pe baze noi, care să țină cont în mod pragmatic de schimbările apărute în structura electorală.

Nu ne putem întoarce la modelul “partidului-stat”, dar nici nu putem să continuăm în ritmul dezorganizat și inconsecvent din prezent. Perioada următoare trebuie folosită pentru refacerea identității, a unității dintre centru și teritoriu și a legăturii cu electoratul. Cum facem asta?

Sunt pregătit să propun viitoarei conduceri a Partidului, dar mai ales bazei noastre de aleși locali, militanți și votanți, un *Plan de acțiune pe termen scurt și mediu*, cuprinzând pași ce trebuie făcuți până în anul 2014, pentru acordarea unei șanse serioase de victorie în bătăliile electorale decisive care ne așteaptă! O parte din aceste măsuri pot fi considerate ca fiind prea riscante, prea curajoase sau chiar prea avangardiste; în realitate sunt drumuri deja bătute de alte partide politice din Europa, care ne împărtășesc valorile, dar care au avut mult mai mult succes în realizarea acestora în societate. Pentru mine, este indubitabil că aceasta este direcția bună, trebuie să avem doar determinarea de a face pașii necesari!

Astfel :

- 1. Refacerea pe baze realiste și credibile a listei de membri și a susținătorilor, pe categorii politice (tineret, femei, seniori) dar și socio-profesionale moderne, acceptând ideea că diviziunea clasică urban-rural va deveni în curând lipsită de conținut.**
- 2. Reorganizarea structurilor de partid pe criterii electorale – colegiile (și nu administrativ – teritoriale) care să înlăture pericolul acumulării excesive de putere, dar mai ales să transforme în sens pozitiv raporturile de putere în interiorul Partidului între local și central.**
- 3. Restructurarea pe modelul clar și eficient al organizării din plan local și național, a prezenței PSD în comunitățile românești din Republica Moldova, Spania, Italia și alte țări europene, cât timp sistemul electoral acordă un rol atât de important (chiar decisiv la ultimele alegeri parlamentare și prezidențiale) votului din aceste comunități.**
- 4. Alegerea Președintelui prin votul tuturor membrilor partidului, pentru un mandat egal cu un ciclu electoral major, într-un sistem cât mai deschis și stimulativ pentru cei din interiorul și exteriorul Partidului (vezi alegerea lui Romano Prodi în Italia).**
- 5. O Convenție anuală care să dezbată și să actualizeze obiectivele și direcțiile fundamentale ale Partidului și care să acorde un vot de încredere conducerii (vezi Partidul Laburist Britanic). Un vot de neîncredere al Convenției ar trebui să declanșeze în mod automat procesul de alegere a Președintelui.**
- 6. Liderul Partidului ales cf. punctului 3 și confirmat cf. punctului 4 în anul anterior alegerilor prezidențiale va fi, în mod automat, desemnat candidatul PSD la alegerile din 2014.**
- 7. Statuarea ca principiu a sistemului de “Shadow Cabinet” (“Guvern din umbra”) prin întărirea Departamentelor și**

implicarea liderilor importanți în critica fundamentată a activității Guvernului și producția de proiecte concrete pentru domeniile esențiale: economie, agricultură, muncă, sănătate, educație, protecția mediului, relații internaționale, tineret etc; vicepreședinții Partidului trebuie să primească sarcini, atribuții și responsabilități efective în acest sistem. În mod simetric, trebuie construită alternativa (om + proiect) pentru structurile locale pe care dorim în mod realist să le câștigăm la alegerile din 2012.

- 8. Conditionarea dreptului de a candida pentru o funcție în conducerea centrală a PSD de confirmarea anterioară a candidatului în cadrul unui scrutin public pentru o structură centrală sau locală (Parlament, Parlament European, Consiliu Județean sau Local, Primarie).*
- 9. Un sistem de resurse umane tip “Mapa profesională”, care să cuprindă experiența profesională a fiecărui candidat al PSD la o funcție publică, activitatea și rezultatele politice, sondaje de opinie, percepția în mass-media etc. Aceste mape trebuie să fie analizate în mod obligatoriu de către structura care desemnează candidatul la respectiva funcție.*
- 10. Selectarea pe criterii transparente și aducerea în discuția și decizia structurilor de conducere a numirilor în instituții publice care revin PSD pe baza algoritmului politic sau parlamentar (CNVM, CNA, etc); astfel se poate asigura o utilitate pentru scopurile politice ale întregului Partid a ocupării acestor funcții (și nu doar pentru un număr ultra restrâns de persoane – de obicei, Președintele și liderul de grup parlamentar).*
- 11. O comisie de integritate și arbitraj formată din maxim 9 - 11 membrii, aleși de Congres dintre persoanele cu veche activitate în Partid și care acceptă în mod voluntar că vor fi incompatibili, timp de 4 ani după expirarea mandatului în cadrul Comisiei, pentru ocuparea altor funcții politice.*

Deciziile acesteia trebuie să fie definitive și obligatorii pentru toate structurile Partidului .

- 12. Crearea și implementarea de sisteme de comunicații interne integrate, baze de date electronice și sisteme informatice pentru dezvoltarea consultării și a reacției rapide în relația centru - teritoriu, inclusiv verificarea internă a rezultatelor electorale; în egală măsură, este necesar accesul și schimbul efectiv de informații între diferitele structuri ale partidului (parlamentari, aleși locali, departamente, europarlamentari, structuri locale etc).***
- 13. Definirea clară și numai în cadrul Convenției Anuale a politicii de alianțe pentru nivelul central și pentru teritoriu (de regulă, aceeași alianță și la nivel local și la nivel central, pentru seriozitate și consecvență!)***
- 14. Regândirea sistemului de finanțare internă, permanentizarea acestuia și în perioadele extraelectorale, transparentizarea și extinderea către zone cu contribuții mici cantitativ dar constante; acesta trebuie să identifice și soluții de finanțare legală alternativă pentru aleșii locali cărora li se limitează, în mod injust și subiectiv, accesul la resursele Bugetului de Stat.***
- 15. Relansarea activității externe a partidului și sporirea influenței concrete în cadrul Grupului Socialist din PE, Internaționalei Socialiste și Partidului Socialiștilor Europeni, în relație cu SUA, China, Rusia și mai ales Republica Moldova; stabilirea, ca obiectiv clar, a unui efort coerent pentru ocuparea unor poziții importante în cadrul acestor structuri de către membrii PSD.***
- 16. Construirea sau sprijinirea, în mod transparent, a unor instituții media (online, print, audio-video) care manifestă clar o viziune de stânga.***
- 17. Construirea, prin Statut, a unor forme clare de garantare a descentralizării puterii în partid către organizațiilor locale,***

păstrand pentru Centru doar un drept clar definit de reacție față de structurile ineficiente politic și închise față de comunitatea în care își desfășoară activitatea.

- 18. Dezvoltarea unui sistem de protecție și păstrare activă pentru membrii PSD care au ocupat funcții publice pe care le-au pierdut în momentul părăsirii guvernării; aceeași concepție trebuie aplicată cadrelor care vor fi pregătite pentru viitoarea guvernare.*
- 19. Deschiderea partidului spre noi tipuri de colaborare asumată transparent cu persoane sau structuri din zone profesionale și civice, care pot adăuga o dimensiune de competență superioară efortului actual.*
- 20. Construirea, în cadrul Partidului, a unei structuri ecologice (similare TSD, Organizației de Femei și celei de Seniori) care să dezvolte mesajul PSD în această direcție.*
- 21. Acceptarea, chiar încurajarea și sprijinirea TSD și a Organizației Ecologice de a promova idei și forme de acțiune chiar mai evoluat-radicale (gen Brigăzi Verzi) față de linia oficială a Partidului, în scopul testării acestora ca efect politic și social și însușirii lor ulterioare.*
- 22. Susținerea unui discurs și mesaj social-democrat modern, cu asumarea “punctelor gri” din trecutul nostru (gen “Piața Universității”) spre noi tipuri de public, în special spre noile generații, spre intelectuali, spre “noul proletariat” din marile orașe și centre universitare, spre tinerele familii, care să dovedească și să-i convingă pe aceștia că Partidul nostru s-a desprins definitiv de reminiscențele regimului comunist.*

În mod evident, acest set de idei este rezultatul propriei mele evoluții politice, al principiilor descoperite alături de tineri în cei 4 ani de conducere a TSD (ani în care am fost și vicepreședinte al ECOSY – Tineretul Socialist European), al experienței pozitive în cei peste 6 ani de

victorii electorale împreună cu colegii din PSD Gorj, al confruntării cu realitățile politice în două mandate de ministru și tot două de parlamentar, al discuțiilor purtate cu numeroși membri ai Partidului din întreaga țară dar și cu oameni de prestigiu din societatea civilă și din media. Este însă și rezultatul conștientizării greșelilor pe care Partidul, dar și eu personal, le-am făcut în toți acești ani.

Este astfel un pachet perfectibil (cantitativ și calitativ) care țintește spre viitor tocmai prin asumarea integrală a rolului și experiențelor personale ca membru al conducerii PSD în mod neîntrerupt în ultimii 9 ani, dar care mi-au dat și credința că următorii 9 ani din viața Partidului pot fi mai buni decât cei anteriori! Eu vreau să fiu un om corect. Dacă la Congresul din 20 Februarie aș candida pentru Președinția partidului ar trebui să renunț la unele puncte esențiale în scopul obținerii voturilor de susținere. Așa că prefer să nu sacrific proiectul în care cred în schimbul unei funcții. Voi milita pentru acceptarea acestei viziuni de către viitoarea conducere a Partidului, stabilind termene medii și lungi (2, 4 și 9 ani) pentru aplicarea efectivă.

În final cred cu tărie că, parcurgând toți acești pași precum și mulți alții pe care colegii noștri îi vor propune, PSD poate să redevină un partid eficient și consecvent, cu identitate clară de stânga și cu un proiect propriu.

VICTOR PONTA

Februarie 2010